

VALSTYBĖS GARANTUOJAMOS TEISINĖS PAGALBOS TARNYBA

VALSTYBĖS GARANTUOJAMA TEISINĖ PAGALBA NEPILNAMEČIAMS

**Asmenims iki 18 m., kurie
nėra pripažinti emancipuotais**

KREIPKIS IR GAUK NEMOKAMĄ TEISINĘ PAGALBĄ

Valstybės garantuojama teisinė pagalba, kurią finansuoja valstybė, susideda iš Pirminės teisinės pagalbos ir Antrinės teisinės pagalbos.

PIRMINĖ TEISINĖ PAGALBA

- Teisinė informacija ir konsultacijos;
- Dokumentų, skirtų valstybės ir savivaldybių institucijoms, rengimas;
- Pagalba, kaip spręsti ginčą ne teismo tvarka ir taikos sutarties parengimas;
- Kiekvienas asmuo gali gauti nemokamą vienos valandos konsultaciją jam rūpimu teisiniu klausimu.

KUR KREIPTIS?

Dėl pirminės teisinės pagalbos kreiptis į savivaldybę, kurioje yra nepilnamečio asmens deklaruota arba faktinė gyvenamoji vieta arba įkalinimo įstaigos, kurioje yra įtariamasis, kaltinamasis ar nuteistasis, buvimo vieta.

Kontaktus galite rasti:

- Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybos interneto svetainėje adresu <https://vgtpt.lrv.lt/>
- Informacinėje teisinių paslaugų sistemoje TEISIS adresu <https://www.teisis.lt>
- Savivaldybių interneto svetainėse
- Teiraukitės savivaldybės priimamajame.

ANTRINĖ TEISINĖ PAGALBA

- Procesinių dokumentų rengimas;
- Advokato gynyba arba atstovavimas byloje, įskaitant vykdymo procesą;
- Atstovavimas išankstinio ginčo sprendimo ne teisme atveju, jeigu tokią tvarką nustato įstatymai ar teismo sprendimas;
- Atleidimas nuo advokato, proceso ir kitų bylinėjimosi išlaidų mokėjimo;
- Neteisminės, teisminės ir privalomosios mediacijos paslaugos.

Nepilnametis gali gauti antrinę teisinę pagalbą baudžiamojoje byloje, jeigu jis yra įtariamasis, kaltinamasis, nuteistasis ar nukentėjusysis; civilinėje byloje, jeigu jis gali būti procese ieškovu, atsakovu ar trečiuoju asmeniu; ir administracinėje byloje, jeigu jis yra administracinės atsakomybės traukiamas asmuo.

ANTRINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKA CIVILINĖSE IR ADMINISTRACINĖSE BYLOSE

Kokius dokumentus reikia pateikti?

- Nustatytos formos prašymą (padeda užpildyti pirminės teisinės pagalbos specialistas);
- Dokumentus, pagrindžiančius būtinumą kreiptis į teismą;
- Dokumentus patvirtinančius, kad jūs esate nepilnametis (gimimo liudijimas, pasas).

Per kiek laiko priimamas sprendimas?

Sprendimas priimamas iš karto. Jei nėra galimybės - per 7 darbo dienas nuo kreipimosi ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos.

Kaip parenkamas advokatas?

- Galima pasirinkti advokatą iš Tarnybos pateikto sąrašo.
- Galima pasirinkti bet kurį kitą norimą advokatą, jeigu advokatas raštu sutinka atstovauti konkrečioje byloje.
- Jeigu nepasirenkamas advokatas, Tarnyba parinks jį iš turimo sąrašo.
- Gavus sprendimą reikia susisiekti su paskirtu advokatu.

Kas gali gauti antrinę teisinę pagalbą?

- Nepilnamečiai vaikai, valstybės išlaikomi stacionariose globos įstaigose;
- Nepilnamečiai vaikai, kai įstatymų nustatytais atvejais savarankiškai kreipiasi į teismą dėl savo teisių ar įstatymų saugomų interesų gynimo, išskyrus sudarius santuoką ar teismo pripažintus visiškai veiksniais emancipuotais);
- Nepilnamečiai vaikai, nukentėję nuo nusikalstamų veikų, kuriose įgaliotojo atstovo dalyvavimas būtinas.

Nepilnamečiai turi teisę gauti antrinę teisinę pagalbą, neatsižvelgiant į jų turimą turtą ir pajamas.

Kada nepilnametis gali kreiptis į teismą ar atstovauti savo teisėms?

Civilinėse bylose

Nepilnamečiai nuo 14 metų turi teisę kreiptis į teismą dėl savo teisių ar įstatymų saugomų interesų gynimo savarankiškai, jeigu ginčas yra dėl santykių, kuriuose jie turi visišką civilinį veiksnumą. Nepilnametis nuo 14 metų atsako už savo padarytą žalą, todėl į teismo procesą bus įtrauktas kaip atsakovas ir jo teisių atstovavimui jis gali paprašyti suteikti antrinę teisinę pagalbą.

Administracinių teisės pažeidimų bylose

Nepilnametis nuo 16 metų gali pasinaudoti antrine teisine pagalba, jeigu jis įtariamasis padaręs administracinę teisės pažeidimą.

Kas atstovauja jaunesnių nei nustatytas amžius vaikų teisėms?

Kai nepilnametis yra jaunesnis nei nustatytas amžius teisėms ar atsakomybei atsirasti, jo interesams atstovauja įstatyminiai atstovai (tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai arba įstaigos, kurioje globojamas nepilnametis ar juo rūpinamasi, įgalioti asmenys). Tokiais atvejais įstatyminiai atstovai turi teisę prašyti suteikti jiems antrinę teisinę pagalbą teisės aktų nustatyta tvarka.

ANTRINĖS TEISINĖS PAGALBOS TEIKIMO TVARKA BAUDŽIAMOSIOSE BYLOSE

Kada paskiriamas gynėjas ar įgaliotas atstovas?

Bet kurioje baudžiamojoje byloje nepilnamečiui, kuris yra įtariamasis, kaltinamasis ar nuteistasis jo teisių gynimui privalo būti paskirtas gynėjas (advokatas).

Nukentėjusiam nepilnamečiui privalo būti paskirtas įgaliotas atstovas (advokatas), jeigu jis nukentėjo nuo nusikalstamų veikų žmogaus sveikatai, laisvei, seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui, vaikui ir šeimai ar dorovei, o taip pat ir kitais atvejais, kai be įgaliotojo atstovo pagalbos nepilnamečio nukentėjusiojo teisės ir teisėti interesai nebūtų reikiamai ginami.

Kokia advokato paskyrimo tvarka?

- Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas praneša Tarnybos koordinatoriui apie tai, kad įtariamajam, kaltinamajam, nuteistajam ar nukentėjusiajam būtinas gynėjas ar įgaliotas atstovas.
- Tarnybos koordinatorius, gavęs pranešimą, nedelsdamas parenka teisinę pagalbą suteikiantį advokatą ir praneša apie tai ikiteisminio tyrimo pareigūnui, prokurorui ar teismui. Ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras nutarimu ar teismas nutartimi paskiria įtariamajam, kaltinamajam, nuteistajam ar nukentėjusiajam koordinatoriaus parinktą gynėją ar įgaliotą atstovą visai baudžiamosios bylos stadijai.
- Jeigu pageidaujate, kad jus gintų jūsų norimas gynėjas, nenurodytas Tarnybos sąraše, turite pateikti pareigūnui ar teisėjui advokato rašytinį sutikimą jus ginti.
- Įtariamasis, kaltinamasis, nuteistasis ar nukentėjęs nepilnametis taip pat gali prašyti suteikti antrinę teisinę pagalbą bendra tvarka, kreipdamasis į Valstybės garantuojamos teisinės pagalbos tarnybą.

Kokios yra gynėjo ar įgaliotojo atstovo pareigos?

- Teikti ginamajam ar atstovaujamam asmeniui teisinę pagalbą, ginti ar atstovauti ji teisėms ir teisėtiems interesams;

- Nukentėjusiajam, patyrusiam žalą, turi padėti parengti civilinį ieškinį atlyginti patirtą turtinę žalą.

Ar gali procese dalyvauti atstovai pagal įstatymą?

Nepilnamečio įtariamojo, kaltinamojo, nuteistojo ar nukentėjusiojo atstovai pagal įstatymą (tėvai, įtėviai, globėjai, rūpintojai arba įstaigos, kurios globoja ar rūpinasi, įgalioti asmenys) gali dalyvauti procese ir ginti nepilnamečių interesus, išskyrus atvejus, kai tai prieštarautų nepilnamečio asmens interesams. Tokiu atveju, ikiteisminio tyrimo pareigūnas, prokuroras ar teismas turi užtikrinti, kad procese dalyvautų kitas atstovas.

KUR PRIIMAMI DOKUMENTAI?

VILNIAUS SKYRIUS:

Odminių g. 3, 01122 Vilnius
Tel. 8 700 00 211
teisinepagalba@vgtpt.lt

KAUNO SKYRIUS:

Kęstučio g. 21, 44320, Kaunas
Tel. 8 700 00 177
kaunoskyrius@vgtpt.lt

KLAIPĖDOS SKYRIUS:

Vilties g. 10, 92231, Klaipėda
Tel. 8 700 00 191
klaipedoskyrius@vgtpt.lt

ŠIAULIŲ SKYRIUS:

Vasario 16-osios g. 49, 76296, Šiauliai
Tel. 8 700 00 214
siauliuskyrius@vgtpt.lt